

Engan/Liabogen naturreservat

Kommune: Gnr/bnr:	Namsos 354/6,7, 354/4,5, 354/3, 353/1, 353/3
Areal: Vegetasjonssone: Vegetasjonsseksjon: Høyde over havet: Verdi:	3029 daa. Mellomboreal O2 Klart oseanisk (lokalt indikasjoner på O1 – sterkt oseanisk) 0 – 332 m Regional (**)

Nøkkelopplysninger

Variert, fuktig område med boreal regnskog.

Beskrivelse av området

Området er en åsformasjon som strekker seg ut som et nes i Opløyfjorden, og som så og si grenser til det åpne havstykket Folla i vest. Området er topografisk variert med flere tverrgående daler og en rekke skarpe, små sprekkedaler, og er eksponert i alle himmelretninger.

Skogstruktur og påvirkning

Gran er dominerende, men innslag av furu over bergrabber i nordre del, samt omfattende innslag av lauvskog. Skogen er preget av tidligere bosetting, og det er en mosaikk av områder med naturskogpreget skog, områder med plantet skog som begynner å komme i aldersfase, og plantet skog av yngre plantasjekarakter. Innslaget av død ved er tilsvarende, med dødvedinnslag i sprekkedaler og andre bratte parti, bra med dødved i kjerneområder, og nakent plantasjepreg i noen parti.

Faglig beskrivelse og verdi

Med eksponering nesten rett mot havet har området et svært oseanisk preg, bl.a med omfattende lobarionforekomster bl.a. på grankvister i toppen av den høyeste åsen, nesten som en «tåkeskog». Det er beskrevet seks kjerneområder, men antallet er høyere. Fire lokaliteter med gullprikklav er påvist, og arten er sikkert forekommende flere steder. Der er også flere forekomster av boreal lauvskog, hvorav en naturtype over toppen av åsen er av særlig flott utforming, med grove, krokete trær – tett bevokst med lav. Bergrunn med kalkinnslag gir partier med rikere skog, herunder et par små bestand med alm. Området har skog i variert alder, og potensialet for omfattende naturskog med boreal regnskog er stort på sikt. Lavfloraen på lauvtrær er rik, med en rekke arter som sølvnever, lungenever, kystårenever mfl. Området har klassifisering * - (lokal verdi) i fagrapport, men etter flere befaringer ved Statsforvalter og påfølgende funn av gullprikklav og kjerneområder, både boreal regnskog og boreal lauvskog, så graderes verdi opp til ** - regional verdi.

Naturtyper på rødliste i området og prioritering i skogvernet: Boreal regnskog (VU), høgstaudeskog (NT), almeskog (VU).

Formål

Med sitt innhold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser har området særlig betydning for biologisk mangfold, særlig knyttet til truet og sårbar natur som boreal regnskog, almeskog og boreal lauvskog, gammel granskog under naturlig dynamikk, og sjeldne og sårbare arter knyttet til disse naturtyper.

Tekniske inngrep

Kraftlinje i området. Det er en del stier og merkede stier i området. Inneklemte plantefelt av plantasje-karakter finnes. Flere gamle bosettinger grenser mot området.

Fremmede arter

Det er en liten bestand av sitkagran oppe på den høyeste åsen. Sitkagrana er i spredning, med små ungplanter rundt bestanden.

Andre interesser

Området har potensial for jakt og friluftsliv. Det er flere gamle ferdselsleier til boplassene. Navn: En grunneier mener at navnet Liabogen er mer dekkende enn Engan.

Reindrift

Området ligger i Åarjel-Njaarke sijte/ Vestre Namdal reinbeitedistrikt, og de har bruksrettigheter her. Området brukes som vinterbeite og spredt brukte høst/vinterbeiter. Det benyttes motoriserte kjøretøy i området i forbindelse med reindrift.

Planstatus

NLF-område i kommuneplan.

Skogbruksvurdering: Liten betydning (2)

Grandominert barskog med overvekt av lavere boniteter. Krevende terreng og ingen vegløsninger i verneforslaget. Fra landsiden innebærer det trolig over 2,5 km terrengtransport. lekterfløting i sjøen er en mulig løsning, men dette er også kostbart. Samlet noe kvantum, men betydelig usikkerhet knytte til om et slikt område ville blitt drevet.

Skogressurskart (SR16) - volum (daa)						
0-100 m ³ /ha	100-200 m ³ /ha	200-300 m ³ /ha	300-400 m ³ /ha	> 400 m ³ /ha		
694	1281	692	70	26		

Arrondering

En del områder med kulturskog er tatt ut i forhold til tilbudsområdet. Grensa følger strandlinje, eiendomsgrenser og for øvrig i rettlinjer mellom knekkpunkter.

Samlede arealopplysninger (AR5):

Høg bonitet	Middels bonitet	Låg bonitet	Totalt produktivt	Annet skogareal	Total skogareal	Totalt areal
255	788	975	2018	915	2932	3045

Biofaglig inventør: Biofokus 2019 Thylen, Olsen, befaringer ved Statsforvalteren (Fylkesmannen) i 2019 og 2020

Lobarion på lauvtrær – svært fuktige forhold

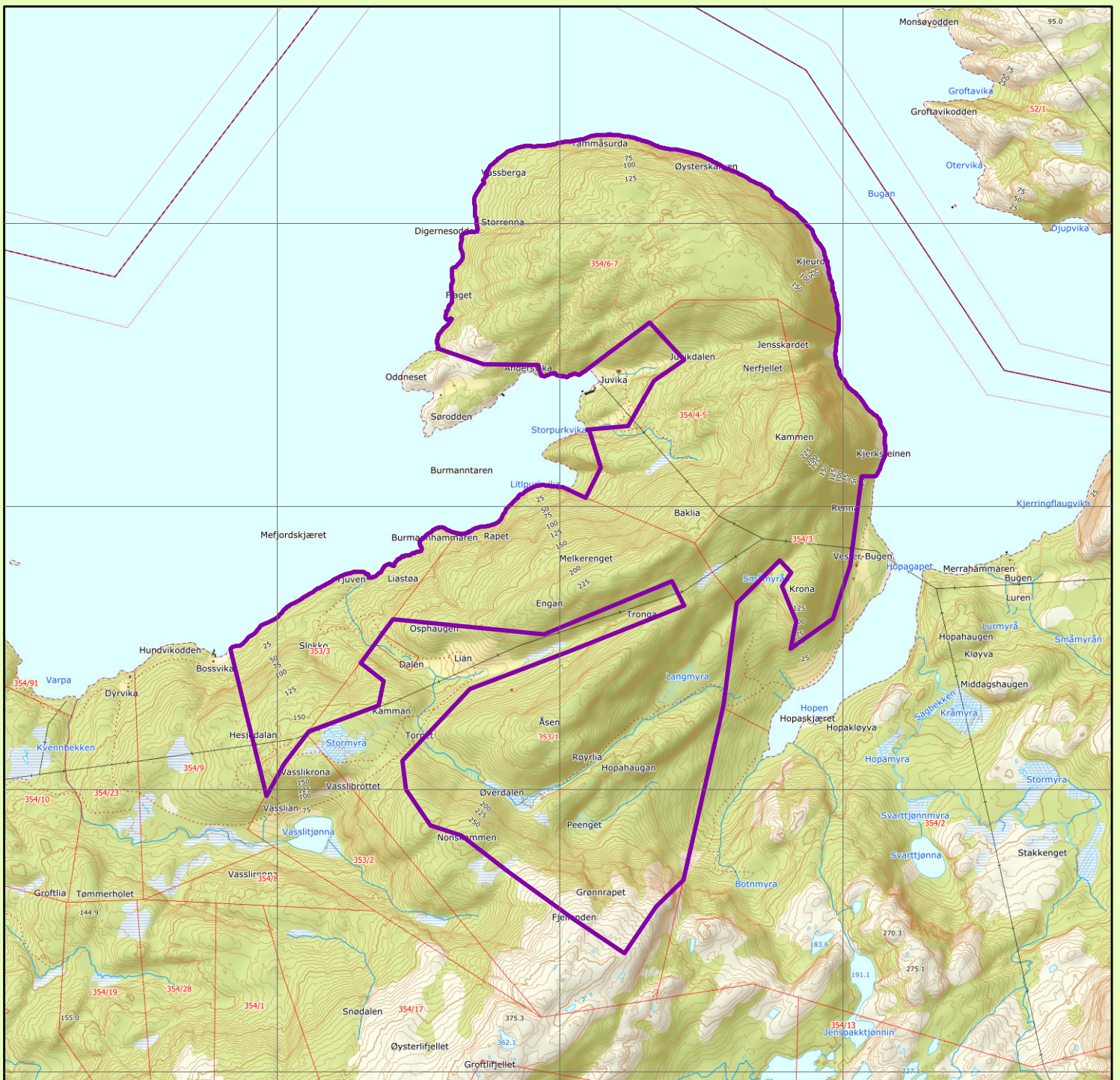
Gammel, boreal lauvskog, Liabogen.

Gullprikklav og lobarionarter.

Bra biologi: Dødvved, mye hengelav, eldre trær.

Engan/Liabogen naturreservat

Namsos kommune

Tegnforklaring

 Foreslått verneområde

Topografisk norgeskart, Kartverket
 Tillatelse NorgeDigitalt
 Rutenett 1 x 1 km
 Målestokk 1: 20000
 Statsforvalteren i Trøndelag april 2021

Forskrift om vern av Engan/Liabogen naturreservat, Namsos kommune, Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon .... med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av gammel og lite påvirket skog og spesielt bl.a. naturtypene boreal regnskog og boreal lauvskog. Området har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er leveområde for en rekke sjeldne og sårbare arter knyttet til denne naturtypen.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnet.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Namsos kommune: 353/1, 353/3, 354/3, 354/4-5, 354/6-7,

Naturreservatet dekker et totalareal på 3029 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet ..... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Namsos kommune, hos Statsforvalteren i Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav, eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.

- b) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.
- f) Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn i forbindelse med storviltjakt.
- g) Vedlikehold av eksisterende bygninger og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- h) Rydding av eksisterende stier vist på kart i forvaltningsplan, dvs. fjerning av kvist og nedfall over stiene.
- i) Utsetting av saltsteiner.
- j) Skånsomt uttak av småvirke for enkelt friluftsliv og bål på stedet. Tørr gran og furu skal ikke felles.
- k) Skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid) og tradisjonelle samiske bruksgjenstander, herunder uttak av rilkuler på bjørk. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste eller uttak av særegne vekstformer som rilkuler på andre trær enn bjørk.
- l) Reindriftas nødvendige uttak av bjørk og småvirke til brensel på stedet og for vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindriftsutstyr, etter retningslinjer i forvaltningsplan. Uttak skal ikke foretas i naturtypeområder vist i forvaltningsplan.
- m) Nødvendig rydding og annet vedlikehold av eksisterende flyttlei og kjøretrase i reindriften, vist på kart i forvaltningsplan
- n) Drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg.
- o) Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linetverrsnittet, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Sykling er forbudt utenfor eksisterende veier og stier vist i forvaltningsplan.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.

- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med hest og drag eller lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift.
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- e) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet knyttet til formål nevnt i § 6 første ledd.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med annet kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- c) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- d) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- e) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- f) Oppføring av gjerder og samleanlegg for beite.
- g) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark ved utøvelse av reindrift.
- h) Start og landing med helikopter i forbindelse med reindrift.
- i) Oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter i forbindelse med reindrift.
- j) Bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.
- k) Gjenoppføring av bygning og andre anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
- l) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 g, h og i og § 7 c, e, f og k.
- m) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg, og oppgradering og fornyelse av kraftledninger.
- n) Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.

For motorisert ferdsel etter dispensasjon og ved leiekjøring medbringes dokumentasjon.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplanen i henhold til reindriftsloven.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.